

NEWSLETTER NO 67.
Udruge korporativnih pravnika

- 1. GDPR i Udruga korporativnih pravnika**
- 2. Državno, a efikasno**
- 3. 56. susret pravnika u Opatiji**
- 4. 2018 CPR European Congress on Business Dispute Management**

1. GDPR i Udruga korporativnih pravnika

25. svibnja 2018. godine počela je primjena Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

U cilju usklađivanja s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, Udruga korporativnih pravnika svojim je članovima dostavila obavijest o obradi osobnih podataka te zatražila privolu za korištenje određenih osobnih podataka u točno određene svrhe.

Tako je od članova zatražena privola za

- korištenje imena, prezimena i adrese elektroničke pošte u sljedeće svrhe, od kojih se privola za svaku svrhu daje zasebno: a) slanje informacija o aktivnostima Udruge korporativnih pravnika; b) slanje poziva na događanja u organizaciji Udruge korporativnih pravnika; c) slanje Newslettera Udruge korporativnih pravnika.

- korištenje imena i prezimena u svrhu objave popisa članova na internetskoj stranici Udruge korporativnih pravnika.

Članovi dane privole mogu povući dostavljanjem zahtjeva na mail adresu udruga.korporativnih.pravnika@koinem.tcloud.hr, ili zahtjevom na istu mail adresu zatražiti više podataka o svojim osobnim podacima koji se obrađuju u Udruzi.

Ističemo da su pravni temelji za obradu osobnih podataka sukladno Općoj uredbi za zaštitu podataka, osim privole ispitanika, izvršavanje ugovora, poštivanje pravnih obveza voditelja obrade (zakoni, podzakonski propisi, interni akti i sl.), zaštita ključnih interesa ispitanika ili druge fizičke osobe, izvršavanje zadaće od javnog interesa ili službene ovlasti voditelja obrade, kao i legitimni interes voditelja obrade ili treće strane. Slijedom navedenog, Udruga je određene osobne podatke ovlaštena i/ili dužna obrađivati zbog same činjenice da je neki ispitanik član Udruge.

Iako je Udruga korporativnih pravnika kao voditelj obrade osobnih podataka i do sada s osobnim podacima ispitanika-članova postupala sukladno važećoj pravnoj regulativi, Opća uredba za zaštitu podataka još će više utjecati na svijest svih nas o važnosti odgovornog postupanja s osobnim podacima, kao i utvrđivanju razmjernosti između svrhe koja se želi postići i onih osobnih podataka koji su nužni za ostvarivanje takve svrhe.

Pripremila: Ivana Gabrić, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

2. Državno, a efikasno

U organizaciji Lidera 08. svibnja 2018. održana je konferencija – Državno, a efikasno.

Na konferenciji se je raspravljalo o zaprekama i izazovima u upravljanju državnom imovinom u Republici Hrvatskoj.

Ministar državne imovine Goran Marić iznio je da su institucionalni okvir upravljanja državnom imovinom: Ministarstvo državne imovine, Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP) i Državne nekretnine d.o.o.

Ministarstvo državne imovine upravlja stanovima, poslovnim prostorima i zemljištima te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima od strateškog i posebnog interesa za RH.

U djelokrugu rada CERP-a su dionice i poslovni udjeli u trgovačkim društvima čiji imatelj je RH, HZMO i DAB, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za RH. U djelokrugu rada Državnih nekretnina d.o.o. su stanovi i poslovni prostori koji su u najmu odnosno zakupu, stanovi za službene potrebe, rezidencijalni objekti i diplomatsko konzularnim predstavništvima.

Ministarstvo upravlja kao član društava upravlja sa **35 strateških trgovačkih društava** i društava od posebnog interesa, kao i sa **5** drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa, ukupne nominalne vrijednosti **43 mlrd. kuna**.

CERP upravlja dionicama i poslovnim udjelima u **405 trgovačkih društava** i to:

- 367 društava s manjinskom udjelom do 50% (od čega 223 društva s udjelom do 5%)
- 29 društava u većinskim udjelom iznad 50%
- 9 društava bez poslovne aktivnosti,

nominalna vrijednost portfelja iznosi **5,3 mlrd. kuna (smanjenje 1,2 mlrd. kuna)**.

Ministarstvo i Državne nekretnine d.o.o. upravljaju s: 6.098 stanova, površine cca: 330.000 m², prosječna površina 54 m², 3.708 poslovnih prostora površine cca: 393.000 m², prosječne površine 106 m². Ministarstvo upravlja s: 3.583 građevinskih zemljišta površine cca: 446 milijuna m², 332 bivše vojne nekretnine, površine cca: 50 milijuna m², 3.022 garaže i garažna mjesta, 14 kampova površine 654.000 m².

Zapreke u upravljanju trgovačkim društvima su: neprocijenjena imovina u postupku pretvorbe i privatizacije, prodaja imovine koja nije ušla u temeljni kapital, dugotrajni i komplicirani postupci prodaje dionica i poslovnih udjela, postojanje rezervacija nad dionicama i poslovnim udjelima (360 mil. kuna nominalne vrijednosti rezervirano, 132

društva u cijelosti rezervacija, 100 društava djelomična rezervacija) i deposedirano zemljište.

Izazovi u upravljanju trgovačkim društvima su: unaprjeđenje korporativnog upravljanja, kvalitetniji sastav uprava i nadzornih odbora, daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola, implementiranje kodeksa korporativnog upravljanja, efikasnije informiranje države kao vlasnika i upravljanje nekretninama.

Zapreke u upravljanju trgovačkim društvima su: nepotpun i netočan registar imovine i neriješeni imovinsko pravni odnosi na nekretninama u vlasništvu RH, a što se manifestira kroz:

- neusklađenost zemljišnih knjiga i katastra (dugotrajni postupci nove izmjere i obnove zemljišnih knjiga)
- nepostojanje zemljišnih knjiga na određenim područjima RH)
- u velikom dijelu u zemljišnim knjigama upisana je općenarodna imovina ili društveno vlasništvo, umjesto RH,
- neutvrđena granica pomorskog dobra na velikom dijelu obale,
- sporovi između RH o jedinica lokalne samouprave oko prava vlasništva na velikom broju nekretnina,
- česte izmjene prostornih planova
- neusklađenost prostornih planova više i niže razine (općinskih prostornih planova sa županijskim prostornim planovima te ne postojanje državnog plana kao plana najviše razine)
- korištenje nekretnina (poslovnih prostora, stanova, kampova) u vlasništvu RH bez valjane pravne osnove,
- za vojarne nije utvrđen prostorni plan, dok
- su specifične zapreke (česte institucionalne promjene upravitelja državne imovine kroz protekle godine; velik broj nekretnina predstavlja sukcesijsku imovinu (ugovori o pitanju sukcesijske imovine sklopljeni samo sa Slovenijom i Mađarskom) i neusklađenost zakonskih odredbi).

Ministar je na kraju zaključio:

- da je analiza poslovanja strateških društva u razdoblju 2010-2016 pokazala da društva u navedenom razdoblju posluju pozitivno, ali mogu i moraju biti efikasnija i učinkovitija;
- da postoji prostor za smanjenje troškova i povećanje prihoda uz povećanje razine profesionalnosti i stručnosti u poslovanju strateških trgovačkih društva i
- da su neriješeni imovinsko pravni odnosi i dugogodišnje neadekvatno upravljanje nekretninama doveli do devastacije nekretnina i do ne uključivanja istih u funkciju gospodarskog rasta i razvoja RH.

Davor Labaš, docent na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu u izlaganju na temu Ključni pokazatelji uspješnosti (KPI) državnih poduzeća u Europi i Hrvatskoj iznio je da državna poduzeća koncentrirana u određenim područjima kao npr. u proizvodnji električne energije, da se bore s problemom društvenog interesa s jedne strane i maksimiziranja dobiti s druge strane. S tim u svezi iznio je primjer Švedske koja je radi toga ima javne politike te je zaključio kako je potrebno utvrditi jasne ciljeve i aktivno upravljati korporacijama.

Vinko Belak, profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu u izlaganju na temu Uloga državnih poduzeća u nacionalnoj ekonomiji – pokretanje razvoja i inovativnosti,

istaknuo je kako državna i privatna poduzeća imaju različite uloge u društvu već po svom prirodnom usmjerenju. Privatna poduzeća su primarno usmjerena na zadovoljenje njihove ekonomske funkcije u smislu ostvarenja zarade.

Državna poduzeća su primarno usmjerena na zadovoljenje svoje društvene funkcije odnosno zajedničkih potreba društvene zajednice bez kojih ona ne može optimalno funkcionirati. Jaz između društvenih i privatnih interesa može se ispuniti jedino provođenjem odgovarajuće ekonomske politike koja dovodi u ravnotežu uloge privatnih i državnih poduzeća te državnih institucija. Državna poduzeća trebaju osigurati stabilnost gospodarstva a privatna poduzeća se mogu orijentirati na maksimalizaciju profita ili strategiju po izboru u skladu s društvenim normama. Uz sve mane i teškoće koje su dobro poznate, većina državnih poduzeća i institucija ipak uspijeva ispunjavati svoju ulogu.

Profitabilne državne tvrtke je bilo lako prodati i reći kako su privatne tvrtke profitabilnije. Ali one bi bile profitabilne i da su ostale u državnom vlasništvu. Sada je državi ostalo ono što nitko nije htio kupiti nakon čega je uslijedila optužba da su državna poduzeća neefikasna.

Treba točno odrediti koje državne sile kontroliraju rad tih poduzeća a koje se ne smiju miješati u upravljanje. Realno gledano to se nikad neće moći ispuniti u potpunosti ali se može značajno poboljšati.

Opcija 21. stoljeća je da državna poduzeća trebaju dobiti novu ulogu u nacionalnoj ekonomiji ravnopravnu s privatnim poduzećima. Državno poduzetništvo bi trebalo postati nešto normalno kao što je i privatno poduzetništvo. S obzirom na globalne probleme u svijetu koji se prelijevaju i kad nas, uvažavajući i globalna kretanja, pored jakog privatnog sektora treba nam i jak državni sektor. Navedeno iz razloga, kad velika privatna poduzeća zapadnu u teškoće koje vode u katastrofu onda se priziva država da riješi te probleme. Nije li to malo u kontradikciji da takozvani „loš gospodar“ rješava probleme koje stvaraju „dobri gospodari“.

Na kraju možemo zaključiti: kako uvijek možemo i bolje, a što je za svakog pojedinca s jedne strane izazov, a s druge strane nada.

Pripremila: Gordana Štanfel, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

3. 56. susret pravnika u Opatiji

U organizaciji Hrvatskog saveza udruga pravnika u gospodarstvu u razdoblju od 16. do 18. svibnja 2018. održan je tradicionalni proljetni susret pravnika Opatija '18 o aktualnostima zakonodavstva i prakse.

Ove godine je odabir i obrada tema bila pod utjecajem prakse, koja je od ustrajanja kod važnosti malog i srednjeg poduzetništva, naglo iskazala važnost krupnog poduzetništva pa su tako sve teme bile obrađene s aspekta povezanih društva.

U svom izlaganju na temu Odgovornost članova uprave za štetu počinjenu društvima kapitala i njihovim dioničarima/članovima, akademik Jakša Barbić ukazao je kako je od svih odgovornosti, bez obzira na pretpostavke, postupak ostvarivanja i posljedice, najšire zahvaćena odgovornost za štetu, jer tu nisu propisana nikakva ograničenja. Prema, odredbi članka 1045. stavak 1. ZOO, tko drugome prouzroči štetu, dužan ju je nadoknaditi, ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Pri tome odgovornost za štetu može biti aktivirana nezavisno od ostalih odgovornosti. To

opće pravilo ZOO-a vrijedi za ukupno ponašanje člana uprave, a odredbe ZTD ga samo razrađuju u pojedinim detaljima i ne sužuju njegovu primjenu, za razliku od neodgovarajućeg obavljanja povjerenog posla koje zahtijeva da se za njezino aktiviranje ispune propisane pretpostavke za primjenu sankcije – opoziv imenovanja. Osobito je apostrofirana pozornost koju su članovi uprave dužni pokazati prema odredbi članka 252. stavak 1. ZTD-a da vode poslove društva s pažnjom urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvaju poslovnu tajnu društva, što podrazumijeva: pravila o uređenju unutrašnjeg života društva, pravila o djelovanju društva prema trećima, obvezu na međusobnu korektnu suradnju, dužnost postupanja s *pažnjom koja se zahtijeva u struci*, pokazivanje lojalnosti prema društvu i njegovim dioničarima/članovima, granice postavljene slobodnom poduzetničkom prosudbom osobe koja vodi poslove društva.

Pri čemu, pretpostavke za primjenu pravila poslovne prosudbe jesu:

- da se mora se raditi o poduzetničkoj odluci,
- da se mora se razumno pretpostaviti da se djeluje za dobrobit društva,
- da ne smije biti riječ o prevelikom riziku,
- da se odluka mora donijeti na temelju primjerenih informacija,
- da ne smije postojati sukob interesa niti se smije djelovati pod utjecajem koji je nespojiv s onim što se poduzima i
- da se mora se djelovati u dobroj vjeri.

Istaknuta je i *odgovornost članova uprave za krivnju osoblja*, jer u pravilu za njih odgovara poslodavac, međutim odgovornost/krivnja člana uprave se može izvesti iz okolnosti: propusta u izboru osobe, davanju uputa za rad, nadziranju njihovog rada, ne

smjenjivanju zaposlenih osoba i ako članovi uprave time krše obvezu vođenja poslova društva onako kako su to dužni činiti.

Također je ukazano i na odgovornosti članova uprave povodom iskorištavanja utjecaja u društvu.

Antun Bilić poslijedoktorand s Katedre za trgovačko pravo i pravo društava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u svom izlaganju na temu Ulazna sredstva osiguranja istaknuo je kako sredstava osiguranja koja društvo kapitala daje za svog člana i to prije svega vjerovnicima svojih članova, sama po sebi nisu zabranjena, ali mogu biti nedopuštena: ako se njima vrijeđa načelo očuvanja kapitala i u kontekstu koncerna, prema pravilu o granicama utjecaja vladajućeg društva. Dok načelo očuvanja kapitala štiti samo imovinu koja odgovara zbroju temeljnog kapitala i obveza društva, pravilo o granicama utjecaja štiti čitavu imovinu društva.

Načelo očuvanja kapitala će proizvoditi učinke prema vjerovnicima, ako su oni na to pristali u ugovoru kojim je ugovoreno konkretno uzlazno sredstvo osiguranja – klauzulom prema kojoj se vjerovnik neće moći namiriti iz sredstva osiguranja ako bi dovelo do povrede kapitala društva.

U svom izlaganju na temu Odgovornost revizora za štetu, Saša Nikšić s Katedre za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu posebno je naglasio kako propisi koji uređuju djelatnost revizije ne uređuju materiju revizorove odgovornosti za štetu. U pogledu povrede pravila struke je naglasio kako odavanje revizorske tajne ima karakter poslovne tajne revizorskog društva i obvezuje upravljačke organe isključivo revizorskog društva, iako revizorska društva tu pokušavaju nametnuti drugačiju praksu.

Također na ovogodišnjem susretu su bile prezentirane i teme: Stečajni plan i nagodba u postupku izvanredne uprave, Petar Miladin i Hrvoje Momčinović, Oспорavanje tražbina u predstečajnom, stečajnom i u postupku izvanredne uprave, Nino Radić, Zakonsko uređenje nepoštenih trgovačkih praksi – otvorena pitanja, Ratko Brnabić, Marko Ivkošić Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Zakon o parničnom postupku de lege ferenda – put djelotvornijoj i sigurnijoj pravnoj zaštiti, Đuro Sessa, Drugi mirovinski stup – prijepori i moguća poboljšanja, Žarko Potočnjak i Ivana Vukorepa te Deficiti upravnog spora te kako odgovoriti na otvorena pitanja (ne)mogućnosti interpretacije, Ante Galić.

P.S.

Poštovane kolegice i kolege, ako ste zainteresirani za neku od tema sa savjetovanja više o njima možete pročitati u Zborniku 56. Susreta pravnika Opatija '18.

Pripremila: Gordana Štanfel, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

4. 2018 CPR European Congress on Business Dispute Management

31. svibnja 2018. u Londonu je održan Europski kongres o upravljanju sporovima, u organizaciji Međunarodnog instituta za prevenciju i rješavanje sporova.

Na kongresu su održana 4 vrlo zanimljiva panela. Na prvom panelu sudjelovali su korporativni pravnici velikih međunarodnih kompanija te su podijelili svoja iskustva i viđenja koristi u alternativnim načinima rješavanja sporova. Govorili su o važnosti korporativnih pravnika u postupcima alternativnog načina rješavanja sporova, od trenutka izbora načina rješavanja samog spora pa kroz komunikaciju s odvjetnicima i naposljetku rješavanje samog spora. Analizirani su pristupi alternativnom načinu rješavanja sporova u kontinentalnom pravu i common law sustavu te je jednoglasno zaključeno da je potonji mnogo otvoreniji npr. mirenju. Na drugom su panelu sudionici govorili upravo o mirenju. Među sudionicima su bila i dva Hrvata: Vanja Bilić kao predstavnik Hrvatske udruge za mirenje te Ivana Gabrić kao predstavnik KONČAR-ELEKTROINDUSTRIJE d.d. KONČAR je istaknut kao primjer dobre prakse u Europi, budući da je vrlo rano prepoznao prednosti mirenja i isto promovira i provodi, kako u sporovima unutar KONČARA, tako i u sporovima s trećim osobama. Treći panel bavio se povezanošću alternativnih načina rješavanja sporova i sporovima vezanim uz klimatske promjene. Četvrti se panel bavio financiranjem sporova, uključujući pojavu o kojoj se danas često govori: „third party funding“ odnosno financiranje sporova od strane trećih osoba. Dio panela bavio se i prodajom cijelih ili dijela potraživanja po osnovi arbitražnih pravorijeka, na koji način tužitelji osiguravaju sigurnu naplatu potraživanja, makar djelomičnu, a izbjegavaju rizik moguće nenaplativosti potraživanja u cijelosti.

Zajednički zaključak svih panelista i sudionika na kongresu jest taj da postoji još puno prostora za promoviranje i razvoj alternativnih načina rješavanja sporova. Prvenstveno je potrebno razvijanje svijesti u samoj zajednici, kako na mikro, tako i na makro razini, da postoje načini za rješavanje sporova koji nisu nužno vezani uz klasične sudove, razvijanje povjerenja prema takvim oblicima rješavanja sporova, stvaranje dobre prakse i kvalitetan pravni okvir koji sve to skupa uređuje. Istaknuta je i važnost podučavanja mladih kroz obrazovne sustave o modelima alternativnih načina rješavanja sporova, budući da isto nije adekvatno obuhvaćeno postojećim obrazovnim programima.

Pripremila: Ivana Gabrić, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

U Zagrebu, lipanj 2018. godine

Udruga korporativnih pravnika

www.udruga-korporativnih-pravnika.hr